

Geni?leyen Benlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Geni?leyen Benlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22238>

Özet

Geni?leyen Benlik Ölçe?i, T. Tokgöz taraf?ndan 1999 y?l?nda Bo?aziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmiş olan özgün bir psikolojik ölçek türüdür. Bu araç, bireylerin yak?n ilişkilerde, özellikle kar?? cinsle kurulan ilişkilerde, benlik kavramlar?n? partnerlerinin veya ilişkinin unsurlar?yla ne ölçüde bütünle?tirdi?ini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle Türk üniversite öğrencilerinin benlik geni?lemesi süreçlerinin Bat?l?la?man?n etkileri alt?nda nasıl de?iştirdi?ini incelemek üzere tasarlanmıştır. Bu çalışmada, kültürel de?işimlerin bireylerin benlik alg?s? ve ilişki çatışmaları üzerindeki rolünü araştırmaya aç?s?ndan önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Geni?leyen Benlik, Öz-Geni?leme Modeli, Bat?l?la?ma, Yak?n İlişkiler, Benlik Kavramı, Üniversite Öğrencileri, Tokgöz.

Yazarlar

Tokgöz, T.

Amaç

Geni?leyen Benlik Ölçe?i'nin temel amacı, bireyin benlik süreçlerini, yak?n ilişkiler kurma yoluyla ne ölçüde geliştirdi?ini ve partnerin özelliklerini kendi benliğine ne kadar dahil etti?ini nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, Arthur Aron ve meslektaşları'nın geliştirdiği Öz-Geni?leme Modeli (Self-Expansion Model) çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Ölçek, spesifik olarak Türkiye bağlamında, Bat?l?la?ma akımları'nın genç yetişkinlerin ilişkisel dinamiklerini ve benlik algıları'nı nasıl etkiledi?ini incelemek üzere bir araç sunmaktadır. Ölçek, bu kültürel etkiyle sonuçta ortaya çıkan potansiyel çatışmaları ve benlik geni?lemesi ihtiyacı'nı ölçmeye yardımcı olmaktadır.

Yapı

Ölçeğin temel aldığı psikolojik yapı, bireyin yeni kaynaklar, perspektifler ve kimlikler edinme motivasyonu ile ilişkili olan **Öz-Geni?leme** (Self-Expansion) kavramıdır. Bu yapıya göre, insanlar tatmin edici ve yak?n ilişkiler kurarak kendilerini geliştirmeye çalışırlar; bu süreçte partnerin

kaynaklar?, bilgisi ve deneyimleri bireyin kendi benlik alg?s?n?n bir parças? haline gelir.

Tokgöz'ün çal??mas?, bu yap?y? özellikle Türk gençlerinin maruz kald??? kültürel ikilemler ba?lam?nda incelemektedir. Bat?l?la?ma sürecinin getirdi?i bireyselle?me e?ilimleri ile geleneksel ili?ki normlar? aras?ndaki gerilim, Geni?leyen Benlik kavram?n?n ölçülmesinde merkezi bir rol oynamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r, ancak kaynak referansta bu çal??malara dair detayl? istatistiksel sonuçlar (örne?in, yap? geçerli?i, ölçüt geçerli?i veya ay?rt edici geçerlik) aç?kça belirtilmemi?tir. Bir yüksek lisans tezi ba?lam?nda geli?tirilen bir araç oldu?undan, geçerli?in tezin yöntem bölümünde ayr?nt?l? olarak sunulmu? olmas? beklenmektedir.

Genellikle bu tür geli?tirme çal??malar?nda, ölçek maddelerinin ilgili yap?y? ne kadar temsil etti?ini belirlemek amac?yla uzman görüşü al?nmas? ve faktör analizleri ile yap?sal geçerli?in s?nanmas? yöntemleri kullan?l?r.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgileri kaynakçada aç?kça yer almamaktad?r. Ancak, bir psikometrik arac?n standart geli?tirme prosedürleri gere?i, ölçe?in iç tutarlıl???n?n (Cronbach's Alpha katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?inin incelenmi? olmas? gerekmektedir.

Geli?tirme çal??mas?, **Geni?leyen Benlik Ölçe?i**'nin tutarlı bir ?ekilde ölçüm yapabildi?ini göstermek için gerekli istatistiksel güvenilirlik analizlerini içermelidir, ancak bu de?erler özet kaynakta payla??lmam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in bir "Geli?tirme" ölçe?i olmas? nedeniyle, yap?sal boyutlar?n? belirlemek üzere muhtemelen Aç?mlayıcı Faktör Analizi (Exploratory Factor Analysis) kullan?lm??t?r. Bu analiz, Geni?leyen Benlik yap?s?n?n tek bir boyutta m? topland???n? yoksa Bat?l?la?ma, çat??ma veya ili?ki türü gibi de?i?kenlere ba?l? olarak alt boyutlara m? ayr?ld???n? ortaya koymay? amaçlam??t?r.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n teorik beklentilerle (Öz-Geni?leme Modeli) ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemede kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Type: Geli?tirme amaçlı? psikolojik ölçek (Self-Report/Öz Bildirim)

Format: Derecelendirme formatı belirtilmemiştir. Tipik olarak Likert tipi bir derecelendirme (örneğin, 5'li veya 7'li) kullanıldı??? varsayılmaktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler (Ö?renci Popülasyonu)

Age Group: Genç Yeti?kinler (Üniversite ö?rencileri, genellikle 18-25 ya? aral???)

Population Details: Türkiye'deki üniversitelerin lisans ö?rencileri. Çalışma, özellikle kar?? cinsle yakın ilişkileri olan ö?rencilere odaklanm???tır.

Test Methodology: Araştırma, Batılıla?manın etkilerini incelemek üzere kesitsel bir desen kullanm?? ve ölçek, anket bataryası içerisinde uygulanm???tır.

Anahtar Kelimeler

Benlik Geni?lemesi, Kültürel Etki, Çalışma, Lisans Ö?rencileri, Psikometri, Öz-Geni?leme Modeli.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Mevcut kaynakta belirtilmemiştir)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Mevcut kaynakta belirtilmemiştir)

Correspondence Address: T. Tokgöz, Bo?aziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (1999 yılı itibarıyla)

?zinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 1999

Kullanım ?zinleri: Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirilmiş tir ve akademik

kullan?mlar için tezin referans gösterilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya lisanslama bilgileri mevcut kaynakta yer almamaktadır.

Ücret: Bilinmiyor. Genellikle tez kapsam?nda geli?tirilen araçlar akademik amaçlarla ücretsiz olarak kullan?labilmektedir.

Kaynaklar

Tokgöz, T. (1999). *Conflict in cross-gender intimate relationships: The effects of westernization on the "expanding self" of Turkish undergraduates* (Master's thesis). Bo?aziçi University Social Sciences Institute, İstanbul.

Geni?leyen Benlik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak referansta (Tokgöz, 1999 Yüksek Lisans Tezi) detayl? olarak yer almaktadır. Bu özet kaynakta ölçek maddeleri listelenmemiştir. Maddelere eri?im için orijinal teze başvurulması gerekmektedir.